

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egy évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
CLUJ
Strada Baron L. Pop 5. száma.
Megjelenik minden szombaton.

Európa hallgatózik.

Képünk egy katonai készüléket ábrázol. A készülék arra szolgál, hogy segítségével a repülőgépek közeledését jómessziről megállapítsák. Az egyik katona fülében halló csövecske van, amely a készülék által felfogott hangokat közvetíti s így lehetővé teszi, hogy a repülőátadás közeledését idején megtudja a védősereg parancsnoksága.

Az elmés szerkezetet a franciák találták föl, a katonák is, akiket képünk mutat, a francia hadsereg tagjai.

De mintha ez a kép egész Európa hangulatát ábrázolná! Mintha mindnyájan készüléket tartanának a fülükben s a világba hallgatóznának: mi lesz a sorunk, új háború vihára és menydörgése közeledik-e felénk, új viszályok mérges gázai, új gyűlölködések robbanó bombái készülnek-e ránk szakadni?

Kétségek és reménységek között hanykódunk; váratlan gyorsasággal váltják egymást a veszés események, már-már a gonosz elemek elszabadulásának pillanatát érezzük, amikor megint fölsüt a reménység, talán mégsem kell vérrel, pusztulással kísérlni meg az emberiség hajainak, nemzetek ellentéteinek elintézését.

A külpolitikai események ma talán inkább

a reménykedést igazolják. A németek merész lépése fenekestől fölkavarta minden népek, de különösen a győztes nemzetek nyugalmát. Egyszerre vége szakadt annak az állapotnak,

hogy az állig fölfegyverzett népek fegyvertelen ellenféllel álljanak szemben. A németek az általános védkötelezettség behozatalával csakugyan félelmes ellenfeleivé lettek azoknak, akik tizenhat éven át szerződések, konferenciák, egyezmények szövénnyel nyugózték le őket.

Az általános riadalomban úgy látszik, az angolok józansága, hidegvéré fogja megtalálni és megjelölni a kivetető utat. Az angolok, mialatt a franciák kardjuk után kapdostak, elküldték minisztereiket Berlinbe, hogy a megváltozott helyzetet a helyszínén lássák és megbeszéljék a németekkel. A tárgyalásokon minden jel szerint súlyos kérdések vetődtek föl. Hitler nemcsak a megtörtént lépéseket beszélte meg az angol miniszterekkel, hanem Németország jövődjé céljait is. Németország azt kívánja, hogy Franciaországgal és Angliával egyenlő légi hadereje legyen, melynek mindenkori nagyságát az orosz légi haderő nagysága határozza meg, azt kívánja, hogy kétakkora hajóhadat

Új hadieszköz: Távolbahalló gép.

tarthasson, mint Franciaország.

Ragaszkodik ahhoz Németország, hogy a nagyhatalmak mondják ki Németország keleti határainak ideiglenességét és járuljanak hozzá ahhoz, hogy Csehország német lakosságának nagy része visszakerülhessen német uralom alá. Németország gazdasági egyesülésre akar lépni Ausztriával s a többi hatalmak ezt ne akadályozzák meg. Ha a surlódások okait sikerül kiküszöbölni, Németország hajlandó külön egyezményt kötni keleti szomszédaival és visszatérni a Népszövetségbe.

Németország sikeres föllépése a többi legyőzött országot is megmozgatta. Magyarország, Ausztria és Bulgária nem akarják Németország lépését utánozni, de a Népszövetség útján ők is megkísérlik egyenlő joguságuk kivívását. A kisantant azonban tiltakozik az ellen, hogy ezeknek az országoknak a fegyverkezést megengedjék.

Egyszóval, a halló készüléket állandóan a füliünkön tarthatjuk: Európa levegője tele van a nagy változásoknak hanghullámaival.

A dalköltő halála.

A magyar nótának ma világszerte nagy becsülete van. Magyarország idegen látogatói elsősorban a magyar nóták iránt érdeklődnek, a rádióban is főként a gyönyörű magyar zenét hallgatják a külföldiek.

Azok tehát, akik ezt a zenét megteremtették és fölvirágoztatták, nagy érdemeket szereztek maguknak.

Fráter Béla.

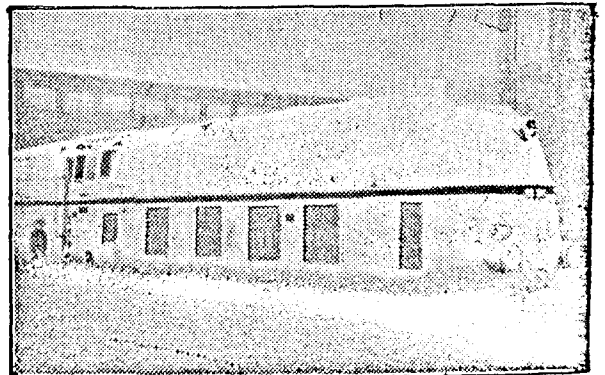
Az utóbbi negyedszázadban különösen két testvér vált ki a nótacsindulásban. Fráter Lóránd és Béla. Loránd különösen nagy hirre tett szert, Nótás kapitány volt a neve. Ő volt Magyarország egyik legnagyobb mulatója és mulattatója. Édesanyja, gróf Rhédey Julia révén az angol királyi családdal is rokonságban állott és az angol udvarban is többször megfordult. Pár évvel ezelőtt történt halála országos részvételt keltett.

Csöndesebb ember volt, de nem kisebb mestere a magyar dalnak öccse, Béla, aki a közelmult napokban halt meg 66 éves korában,

marosmenti birtokán. Fráter Béla az uralomváltozás után is közöttünk maradt s megható, szép dalokban fejezte ki a magyarság érzéseit. Nótái közül sok elterjedt a széles tömegek körében is. Ő a szerzője a következő népszerű dalainknak: *A fonóban szól a nóta, Nem vagyok én, aki voltam, Szomorú a nyárfa erdő, Nem voltam én rabló soha.*

Mindig gyorsabban...

A közlekedés terén jelszóvá vált: „Mindig gyorsabban“... Szárazon és vizen, a levegőben mind újabb és újabb gyorsasági eredmények születnek meg. Különösen a légi közlekedés vezet a gyorsaság terén. A vonatok és autók gyorsaságát ezért rohamlépésben akarják fokozni, hogy felvehessék a versenyt a repülőgépekkel és a léghajókkal. Versenyautóval legutóbb óránként 445 kilométeres sebességet értek el. A gőz és motoros vonatok sebességének fokozása nagyobb nehézségekkel jár, azonban ezen a téren is nagy haladás történt. Amerikában nemrégiben helyezték üzembe a leggyorsabb mozdonyt. Ez óránként 150 kilométeres utat tesz meg. A németek ennél gyorsabb mozdonyt készítettek. Ez a mozdony óránként 175 kilométer utat tesz meg. Vagyis ilyen gyorsasággal Odorheimről Cluj-ra egy és egynegyed óra alatt lehetne utazni. Képünkön bemutatjuk a német államvasut leggyorsabb mozdonyát.

A jó magyar mintaképe.

A szórványbeli magyarság szomorú sorsának hírlapi feltárása a magyarság figyelmét a magyar szigetek felé terelte.

A magyar társadalom segítő keze és érdeklődése nem nyilvánulhat meg olyan nagy mértékben, amint azt a szórványi magyar gondok eloszlátása megkíváná.

Ezuttal nem ezekről kívántam írni, hanem a szórványi magyar ember mintaképeről. Ugyan az, hogy a szorongatott, küzdő szórványi magyarságban kitermelődnek a csodapéldányok, születnek csodák itt: iskolák, parochiák, óvodák, magyar otthonok nőnek ki a földből, ahol száz magyar lélek van már.

Istenem, ha a százezres magyar tömegekben is meg volna ez az összetartás, teremő munka és áldozatkészség, ami itt megnyilvánul! Hová jutnánk akkor!!

A Sasca-Montanán. Caras-megyében, meghalt Finta Dezső kisiparos, hadirokkant szórványi magyar. A Magyar Nép hűséges előfizetője és olvasója. Erdélyből, Aranyosszékről sodródott Sasca-ra, mint esendőr. Az impériumváltozás után iparához fordult. A háboruban fél lábát elvesztette. Így bénán dolgozott hajnaltól késő éjszakáig.

Pihenő óráiban a Magyar Népet olvasta és magyar könyveket az oravica-i magyar könyvtárból vitetett ki magának. A kétezer lelkes községben nincs tíz magyar, de tisztességes munkájával és becsületességével a román és a német lakosságot, sőt még a környék lakosságát is megnyerte vevőjéül. Mintaszerű életbeosztásával, jó-

zan életével fényt szerzett a magyar névnek. Németajku egyházközsége őt választja meg gondnokául. Templomot újított, harangokat vetet. Mikor eltemetik, német lelkész beviteti a gyászolók nagy tömege között a templomba s az orgona hangjai mellett magyarul bucsuztatja el az ő alkotásaitól. Minden év végén bejött az oravica-i tagozat elnökéhez és tagsági díját, könyvtárdíját befizette, a segélyakciókat támogatta, az oravica-i magyar egyháznak önkéntes adófizetője volt. Hadirokkantak képviselője. Magyar választások idején, mint bizalmi ember minden magyar szavazatot összeszedett. A magyar közügyek iránt érdeklődött.

Nem tagadta, sőt büszkén vallotta magyarságát, a magyar sorsközösségnek cselekvő tagja volt és ezért nem bántotta senki, sőt szerették, tisztelték, mert ő is tisztelte a mások jogait, kulturáját. Anyagilag is boldogult, mert tizenkét év alatt két szép házacskát kalapált össze magának.

Temetésén az oravica-i tagozat is képviseltette magát egy küldöttséggel és sírjára koszorút helyezett ezzel a felirással: „Hűséges Fiának a Magyar Párt.” Igen sok ilyen hűséges fia legyen ne csak a szórványi, hanem a belső magyarságnak is! Mennyi érték, erkölcsi erő megy sirba egy ilyen testvérünkkel! Emeljünk emléket a magyar nép szívében ennek a kiváló testvérünknek.

(Oravica.)

Dr. Szathmáry Lajos
tagozati elnök.

Külföld.

Nincs eredmény Berlinben. Simon angol külügyminiszter és Eden főpécsetőr Párisban folytatott angol-francia-olasz előzetes tanácskozás után eredeti terük szerint Berlinbe utaztak. A berlini közönség nagy melegséggel fogadta, valósággal ünneplte őket, de a Hitlerrel két napot folytatott tanácskozások megnyugtató, véglegesen ered-

ményt nem hoztak. A kancellár csupán arra mutatott hajlandóságot, hogy a német hadsereg bejelentett létszámát csökkentse, de sem a Keleti biztonsági szerződéshez, sem Ausztria függetlenségének biztosításához nem járult hozzá, sőt határozottan kívánta Oroszország lefegyverzésének kimondását. Az így meghiusult tárgyalásokról egy udvarias hangú közös jelentést adtak ki az angol és német miniszterek és azután a látogatók el-

is utaztak Berlinből. A legjobban érdekelt Franciaországban a tárgyalások eredménytelensége meglepetést ugyan nem okozott, de annál nagyobb és érthető izgalmat. A majdnem bizonyos következménye Laval francia külügyminiszter közeli moszkvai útja, amelyen új francia-orosz katonai szerződést fognak kötni, nyilván Németország ellen. Tehát katonai szövetségek kora következik, bizonyosan nem a béke érdekében, hanem a hatalomért.

Szőlőbirtokosok

mielőtt szőlőoltványt rendelnének, kérjük ki bizalommal HAJDU ISTVÁN SZŐLŐTELEFÉNEK AZ EVI ARLAPIJÁT, mely miniszteri leg 208.233 szám alatt engedélyeztetelt — Cim:

Hajdu István szőlőtelep Diosig jud. Bihar

Olaszország kívánsága. Az olasz kormány szerint Németország önkényes felfegyverkezése után nem lehet elmulasztani, hogy a még lefegyverezett államok: Ausztria, Bulgária és Magyarország megkapják a Népszövetségtől a jogot a maguk felfegyverezésére. Ez az olasz vélemény nagy riadalmat keltett, különösen a kisantant államainál, amelyek kijelentették, hogy azonnal mozgósítani fognak, ha a megnevezett három állam hozzá fog a fegyverkezéshez. A magyar kormány vezetője máris nyilatkozott ebben a kérdésben, kijelentette, hogy Magyarország nem követeli s nem is követi a német példát.

Francia fegyverkezés. A francia törvényhozás megint két évre emelte fel a katonai szolgálat idejét. A hivatalos magyarázat szerint ennek az intézkedésnek az az oka, hogy a háborus évek születési hiányát más módon megszüntetni nem lehet. Alig tévedünk azonban, ha a német intézkedésekből származó bizonytalanságban látjuk az igazi okot, annyival inkább, mert egyidejűleg új hadihajók építését és a hadianyagok gyarapítását is elhatározták.

Angol miniszter Moszkvában. Eden angol főpecsétör Berlinből Moszkvába utazott, a már előre megállapított és bejelentett program szerint. A tanácskozás tárgya elsősorban a keleti biztonsági szerződés s a német fegyverkezés kérdése lesz és lehet, hogy Németország újabb ol-

szigetelése lesz a tárgyalások eredménye, ami szintén hozzá fog járulni a béke biztonságának megingatásához.

A magyar választások. A héten már választanak Magyarországon s április 8-ára az egész országban befejeződik a választás, amely bizonyosan meghozza a többséget a Gömbös-kormányának, bár valószínű, hogy a kisgazdapárt jelentékenyen meg fog erősödni — a kormány jóvoltából. A programbeszédnek pártkülönbség nélkül foglalkoznak Magyarországgal és a Kisantant viszonyával s kifejezik annak szükségességét, hogy közöttük rendes gazdasági kapcsolatok keletkezzenek. Erre Magyarországon megvan a teljes hajlandóság, amint azt Gömbös miniszterelnök, Bethlen István és Eckhardt Tibor is kijelentették.

Belpolitikai hírek

Dupla adót akarnak fizettetni a magyar kereskedelmi és iparvállalatokkal! A parlament elé törvényjavaslatot terjesztettek az adózás rendszerének megváltoztatásáról. A törvényjavaslatban különös szakasz olvasható. Szövege a következő: „Azok az adófizetők, akik kereskedelmük vagy iparuk gyakorlásában idegen nyelvű cégtáblákat használnak, kereskedelmi könyveiket idegen nyelven vezetik, száz százalékos pótdadót kötelesek fizetni úgy az elemi, mint a járulékos

adóknál.” A javaslat ellen való tiltakozás céljából a magyar és szász képviselők megjelentek a pénzügyminiszter előtt és kérték, hogy a törvényjavaslatnak ezt a szakaszát változtassák meg. Minthogy a törvényjavaslatnak ezt a szakaszát a kisebbségi képviselők közbenjárására sem változtatták meg és a parlament tárgyalás alá vette, a Magyar Párt teljes eréllyel lépett fel a javaslat megszavazása ellen. A Magyar Párt nevében dr. Abrudbányai Ede képviselő tiltakozott a tervbe vett rendelkezés ellen. A többség a magyar képviselőt meg akarta zavarni beszédében és az elnök felszólította, hogy csak általánosságban szóljon a javaslatához. A magyar képviselők azonban követelték, hogy Abrudbányait engedjék beszélni. Abrudbányai beszédében javasolta, hogy a sérelmes szakaszt ne szavazza meg a parlament. A kérdésben még nem történt döntés.

Kavarodás a Skoda-ügy körül. A parlament alsó házában, mint jeleztük, most folyik a Skoda-féle fegyverszállítási botrány parlamenti tárgyalása. Az ügy körül közelebbről nagy kavargás támadt. Az elnök ugyan arra való tekintettel, hogy a feliratkozott szónokok közül senki sem volt jelen a parlament ülésén, a Skoda-üggyel kapcsolatos vitát lezárta. Erre a képviselők zajongani kezdtek, mire az elnök az ülést felfüggesztette. A szünetben izgalmas tárgyalások folytak, hogy a helyzetet változtatni lehessen. Erre az elnök megengedte, hogy a beszédre jelentkező képviselő szónoklatát megtartsa. Sőt ezután még mások is felszóltak a Skoda-féle ügyben, többek között Maszta Gyula is. A vitában azonban

bármennyire is érvelt Maniu öt óra hosszát tartó beszédében, a nemzeti parasztpárt alól maradt. Elfogadták az előadói javaslatot. Ezek szerint Csihoszky volt hadügy- és Popoviei volt igazságügy-minisztereket a Semmitűszék elé állítják, hogy a Skoda-ügyben levő szerepüket tisztázzák. Maniu sógora, Boila Romulus és Gheorgescu ezredes rendes bírói eljárás útján a vádlottak padjára kerülnek. Maniu ellen ez alkalommal sem tudtak komoly vádakot felhozni. Maniu kijelentette, hogy a vád alá helyezési határozat politikai bosszú műve.

Gyorsított ütemben tárgyalják a költségvetést. A költségvetés tárgyalását megkezdették és terv szerint annak három nap alatt be kell fejeződnie. A nagy sietségre azért van szükség, mert a törvények értelmében az új költségvetésnek április 1-én érvénybe kell lépnie.

Szelidebb harokat pengtet Vajda. A Magyar Nép előző számában közöltük, hogy Vajda Sándor egyik román párt keretében sem tudja terveit megvalósítani és külön pártot fog alakítani. Ugy látszik Vajda meg gondolta a dolgot. Kijelentette, hogy nem alakít külön pártot és hűveivel együtt megvárja a nemzetipárt intézőbizottságának határozatát ügyében.

Mit határozott a Semmitűszék az iskoláztatási jogról? Közöltük lapunkban, hogy Boreasa Gergely főgimnáziumi tanár leányát nem engedték magyar felekezeti iskolába beiratkozni az az indoklással, hogy a Boreasa család román eredetű. Boreasa Gergely a közoktatásügyi miniszterhez kérelmet adott be az intézőbizottságra. A miniszter azonban elutasította a kérelmet és az állami iskola igazga-

**JÓ SAJITOT CSAK JÓ TEJOLTÓVAL
LEHET KÉSZÍTENI.**

A „SCHWEIZI TEJOLTÓ”

nem romlandó, megbízható. — Vigyázzunk a névre!
Gyártja **EGGER & Co R-T.** Vegyészeti gyár **CLUJ.**

Ugyanott kapható a „**Sajtkészítés Kézikönyve**”
15 lei előzetes beküldése ellenében.

tója állandóan birságolta, bár leánya a felekezeti iskolába járt. Boreasa bírói uton keresett orvoslást sérelmére. A bírói eljárás során mondotta ki az utolsó szót a Semmitűszék. *A Semmitűszék kimondotta, hogy a szülők szabad iskoláztatási jogát nem lehet korlátozni. Abban a tekintetben egyedül a szülő illetékes dönteni, hogy melyik iskolába óhajtja járattatni gyermekét.*

A Semmitűszék egyidejűleg a közoktatásügyi minisztériumra hátrította a perrel kapcsolatban felmerült összes költségeket és kötelezte azoknak megtérítésére.

Az új közigazgatási törvény kivételes hatalmat ad a megyefőnököknek. Közöltük lapunkban, hogy az új közigazgatási törvény tervezetét elkészítették és a tervezet rövidesen a parlament elé kerül megszavazás végett. Az ellenzéki pártok szorgalmasan tanulmányozzák a törvény tervezetét. Több párt vezetősége aggodalommal fogadja a törvénynek azt a tervét, hogy a megyefőnökök és a városi polgármesterek tulságosan nagy jogkörhöz jutnak. Így pld. tesszük szerint nevezhetik ki és bocsáthatnak el tisztviselőket.

Kisebbségi nézőpontból sérelmes a tervezetnek az a része, amely a városi-, megyei- és községi-tanácsok tárgyalási nyelvéről intézkedik. A tervezet szerint ugyanis a tárgyalások alkalmával csak a román nyelv használ-

ható. Az olyan tanácsot, ahol a törvénynek ezeket a rendelkezéseit nem tartják be, feloszlatják.

A vallásszabadság sérelmeiről beszélt Laár Ferenc a parlamentben. Laár Ferenc, magyar-párti képviselő előadta a parlamentben, hogy a közigazgatási hatóságok a kisebbségi a főképpen a magyar egyházak vallásos és művelődési tevékenységét sok helyen erőszakos eszközökkel akadályozzák meg. Laár Ferenc állításainak igazolására példákat hozott fel. Előadta, hogy Cristur-on beszüntették a Férfi és Nőszövetségek működését, pedig ezeknek működési engedélyét egyszerűsággal mindenkorra jóváhagyta a minisztérium. Előadta Laár, hogy a Cluj-megyei Sármas község primpretora megtiltotta Czira László ref. lelkeseknek, hogy falujában lelki gondozást végezzen. Indokul azt hozta fel, hogy a községben nincs lelkeszi hivatal. Laár több sérelem felsorolása után tiltakozott a hatóságok erőszakos eljárásai ellen és kérte a minisztert, hogy megfelelő rendelkezésekkel akadályozza meg a hasonló eseteket.

Besszarábiában nem értenek egyet Vajdával. A besszarábiai nemzeti párt elnöke kijelentette, hogy Besszarábiában senki sem követheti Vajdát. Nem lehet a nemzeti eszmét feláldozni azért a célért, hogy néhány egyetemes végzett ifju álláshoz jusson.

ÉLETEK

Téli időjárás. Az időjárás megint téliesre és hűvösre fordult. Egész Erdélyben havazott. A havazás különösen a hegyvidéken volt nagyobb méretű.

Jóváhagyták az EMKE alapszabályait. Tizenkét évi küzdelem után a Cluj-i törvényszék végre jóváhagyta az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület alapszabályait. Az alapszabály jóváhagyása után az EMKE-be való beiratkozás újra lehetővé vált.

Felekezeti iskoláknak is jár a községi hozzájárulás. A községek költségvetésének összeállítása most folyik. Többen érdeklődtek aziránt, hogy a 14 százalékos iskolai hozzájárulásból kaphatnak-e a felekezeti iskolák is. Feltétlenül mindenütt kell kérni az aránylagos nagyságú segély kiutalását az előljárásgoktól, mert 1933 április 27-én a közoktatásügyi miniszter 15.289 sz. alatt elrendelte, hogy ezeket a segélyeket arányosan kell felosztani a községben levő iskolák között. Ezek közé az iskolák közé beleszámitanak a felekezeti iskolák is.

Ítélet a Cornesti-i pörben. Ismeretes, hogy a Turda-megyei Cornesti-ben történt sajnálatos rombolással kapcsolatban kilenc

magyar újságíró vád alá helyeztek. A vád alá helyezett magyar újságírók pöre évek óta folyik. A Cluj-i törvényszék most ítéletet hozott a perben. A kilenc újságíró 1000—1000 lej pénzbüntetésre ítélte. Amennyiben az elítéltek közül valaki nem fizetné ki az 1000 lejt, 20 napi fogházbüntetést kap.

Megszüntetik Maramureş-megyét? Tekintettel arra, hogy Maramureş megye lakossága szegény és a megye közigazgatási költségvetése mindig veszteséggel zárul, a belügyminisztériumban tervet készítettek a megye megszüntetéséről. Maramureş megyét valószínűleg Sátmar megyéhez csatolják, az is megtörténhetik azonban, hogy az összevont megyének Baia-Mare lenne a székhelye. A terv mindenestre érzékenyen sújtja különösen Sighetet, mert az összes megyei hivatalok elköltöznének onnan.

Mit tartalmaz a nyugdíjpénztár bizalmas rendelete? Egy nyugdíjazási ügygel kapcsolatban érdekes rendelet került nyilvánosságra. A nyugdíjpénztár egyik bizalmas rendelete szerint a nyugdíjazandók háborús szolgálati idejét csak akkor számítják a törvény szerint kétszeresen, ha igazolást terjesztenek fel arról, hogy a háború alatt nem szolgáltak a román fronton. Ezt katonai igazolványokkal kell

bizonyítani. Amennyiben ilyen bizonyítvány a nyugdíjazandónak nem áll rendelkezésére, tanuvallomások és a községi előljárátság jegyzőkönyve szolgálhatnak bizonyítékkal.

Tisztiszolgákat nem lehet mezei munkára alkalmazni. A hadügyminiszter rendeletet adott ki a tisztiszolgák munkára való használására vonatkozólag. A hadügyminiszter rendeletének legfontosabb része, hogy a tisztiszolgákat mezei munkára nem lehet alkalmazni.

Pusztító vihar Amerikában. Az Egyesült Államok nyugati részén óriási viharok dühöngenek. A homok sok helyen falvakat és város-részeket temetett el. Nagyon sok háziállat pusztult el és a lakosság sok helyen élelem nélkül maradt. A kár ötszáz millió dollárra rug. Egyes helyeken olyan nagymennyiségű homok rakódott le, hogy a föld évszázadokra menőleg terméketlenné vált.

Halállal végződött a pásztorfiu játéka. Rossz szokása az állatokat őrző pásztor gyermekeknek, hogy a bikaborjúkat, növendék bikákat bosszantják és izgatják. Szomorúan tanulságos eset történt egy bulgáriai pásztorfiuval. A fiu moziban bikaviadal képét látta. A gondozására bizott növendék bikákat a látott kép hatása alatt bosszantani és nyugtalanítani kezdte. Végül annyira megvadította az egyik bikát, hogy az letépette és megölte.

Szerencsétlenség erdőlés alkalmával. Újabb erdei szerencsétlenség történt a Ditrau-i erdőben. Farkas, Mátó, Nagy János és Török István fát döntöttek. Döntés közben egy nagy fatörzsek zuhant. A szerencsétlenül járt munkásokat kórházban ápolják.

Ha elvetette MAUTHNER magját, elvetette minden gondját!

A közkezdvelt

Mauthner árjegyzék megjelent.

Kérésére ingyen és bérmentve küldi meg a több mint 60 éve lennálló világcég

MAUTHNER ÖDÖN

Román Magtermelő és Kereskedelmi Rt.

ARAD, Bul. Reg. Ferdinand 42.

Ne feledkezzünk meg a
gyümölcskert mellett a háziketről se.
Futórózsát,

magastörzsű- és bokorrózsát, minden-
féle disz- és virágzó bokrokat, évelőket
stb. elismerten a legjobb minőségben szállít:
Ambrosi, Fischer és Társai R.-T.
AIUD, Jud. Alba.

Hogyan készülődnek a csehek
békére? Csehszlovákiában ren-
delet jelent meg, hogy minden
lakost gáz álarccal kell felsze-
relni. A családfők és háztulaj-
donosok felelősek a rendelet vég-
rehajtásáért.

Özönvíz Kínában. A Sárga-
folyó Kínában megáradt és át-
törte töltését. Két tartomány tel-
jesen víz alá került. 50 ezer em-
ber fulladt a vízbe. Az anyagi
kár felbecsülhetetlen. A lakosság
százvezres tömegekben menekül-
t az árvíz által sújtott területről.

**Csalás történt a Jasi-i vámhi-
vatalnál.** A Jasi-i vámhivatal-
nál több milliós kárt állapított-
tak meg, amit vámtisztviselők
okoztak szabálytalanságokkal.
Ezzel kapcsolatban a pénzügy-
minisztérium szigorú vizsgálá-
tot rendelt el az összes román-
iai vámhivataloknál.

**Földgáz forrást találtak Ausz-
triában.** Az ausztriai Eizendorf
község közelében régóta kutat
egy társaság földgáz után. Köze-
lebbről földgáz tört fel a föld
mélyéből olyan erővel, hogy az
egész furróberendezést megse-
misítette. Szakérték véleménye
szerint nagyon értékes földgáz
forrásra akadtak.

Az olaszok Afrikában. Néhány
nap békére reményt adó nyugá-
tán megint határösszeü-
lések híre örkozett Abessziniá-
ból. Ugy látszik, a komoly össze-
ütközést alig lehet elkerülni.

Ujabb nyelvvizsga. Targu-Mu-
reş város vezetősége elrendelte,
hogy az összes kisebbségi tiszt-
viselőknél román nyelvvizsgára
kell állaniuk. A rendelet szerint
csak azok a kisebbségi tisztvise-
lők maradhatnak meg állásaik-
ban, akik a nyelvvizsgán leg-
alább jó osztályzatot nyertek

Helyreigazítás. A „Magyar
Nép” 1935. március 23-iki számá-
ban a reám vonatkozóan megje-
lent közlemény téves informá-
ción alapszik s ezért tiszteltet-
lekérem, hogy a sajtóügyi törvény
értelmében sziveskedjenek azt
az igazságnak megfelelően oda-
módosítani, hogy a tanítástól
való felfüggesztésem az I. G.
Ducei-Cristuri főgimnáziumban
1934. novemberében tartott ház-
kutatással kapcsolatos. Szont-
mártoni Kálmán.

**Togal használ, anélkül, hogy ár-
tana!** „Véleményem a „Togal”-ról
az, hogy a Togal használ, anélkül,
hogy ártana. Gyakori, heves fej-
fájásban szenvedek, különféle eze-
reket használtam, melyek enyhü-
lést hoztak ugyan, de ugyanakkor
vagy a gyomorra, vagy a szívre
kellometlen befolyással voltak. —
Togal mesés! Rögtön megszűnnek
a leghevesebb fejfájások. anélkül,
hogy kellometlen mellékhatásai
volnának. Csillag Mariska, Timi-
şoara.” — A Togal gyors és biz-
tos hatású gyógyszer rheuma,
köszvény, idegzsába és hátizom-
fájdalmak, álmatlanság, spanyol-
nátha és hülésos betegségek ellen.
Togal kiválasztja a bugysavat,
baktériumölő, tehát a bajt gyöke-
ben támadja meg.

**Mit kell tudni az ábécés
könyvről?**

A képes ábécés könyvvel kap-
csolatban ismételtén közöljük,
hogy az cenzurázva van és hasz-
nálata ellen semmiféle hatóság
nem emelhet kifogást. Egyben
ismételtén figyelmeztetjük az
ábécés könyvek tulajdonosait,
hogy az a családban való hasz-
nálatra készült. Iskolai haszná-
latra nincs engedélyezve és így
a gyermekek ne vigyék el az is-
kolába. Kérjük minden olyan
célú könyv terjesztése elé akadá-
lyokat gördítenek. Nemcsak a
cenzura, de egy lefolytatott
rendőri vizsgálat is megállapi-
totta, hogy ábécés könyvünk el-
len a legkisebb kifogást sem le-
het emelni. A könyvek a beérke-
zett igénylések szerint küldet-
nek szét.

**Utólérte a gyilkos asszonyokat
az isteni igazságszolgáltatás.**
Közöltük lapunkban, hogy az
Arad melletti Şiria-n arzén mé-
reggel két asszony több gyilkos-
ságot követett el. A több évi
fegyházra ítelt asszonyok közül
az egyik meghalt, a másik pedig
haldoklik.

**Még jobban szigorítják az adó-
behajtást.** Erdély minden részé-
ben a legszigorubban folynak az
adóbehajtások. A polgárság az
eddiggi adókat is alig tudja fi-
zetni. Mi lesz, ha a pénzügy-
miniszter terve szerint új adókat
fognak kivetni?

**Elsüllyedt egy halászbárka a
Fekete-tengeren.** A Fekete-ten-
geren nagy vihar van. A vihar
következtében Tulcea mellett
egy halászbárka elsüllyedt. Őt
halász a vízbe fulladt.

Terjesszük a
„Magyar Nép”-et

A székely tánc városokon is hódít. Érdekes előadásnak voltunk tanui közelebbről Erdély fővárosában. Udvarhelyszékről a Nyikó mentéről egy kedves, falusi társaság érkezett közénk, s székely táncokat mutattak be nagyszámú közönség előtt. A táncok között a régi, híres táncok is szerepeltek: a verbunkós és csürdögölő. A táncos széke-lyek viseletükben nagy lelkesedést keltettek maguk iránt. Minden nézőben az az óhajítás ébredt föl: vajha az ősi viseletnek, dalolásnak, táncnak minden magyar faluban keletje volna. A nép vezetői ezekre a kérdésekre is figyeljenek, mint ahogy ezt Kiss István ref. lelkész teszi, aki az udvarhelyszéki táncosok kör-utját megszervezte.

Halálosvégi robbanás volt Ploesti-ben. Egyik Ploesti-i olaj-finomító gyárban egyik kazán oldala megrepedt és ebből robbanás támadt. A robbanás következtében öt munkás megsebesült.

Időszerű kérdéseket tárgyalt a Ciuc-megyei Magyar Párt. A Ciuc-megyei Magyar Párt elnöki tanácsa Pál Gábor magyar képviselő elnöklete alatt több ülést tartott. Pál Gábor ismertette az elnöki tanács és az intézőbizottság előtt a Magyar Párt munkáját és az időszerű sérelmekben tett intézkedéseit. Foglalkoztak a gyűléseken a Magyar Párt részére beszédett tagdíjak lefoglalásának ügyével is.

Garantált tiszta méhoiaszból
hengerprésszel készült

MŰLÉP

160 L KILÓJA.

Seládkmentes tisztított átalgozó 25 százalékos le-
vonással, vagy 35 let. ráfizetés ellében -
Viaszt és lef. j. méleket vesz.

TÓTH ISTVÁN Cisz, Regula Carol II. 74.

Kérdéshűdésekre válaszlelveget keresh
Ingyen csomagolás

ELŐFIZETŐINKHEZ!

Azon előfizetőink, akik a „Magyar Nép” részére új előfizetőkkel jelentenek be, az alábbi könyvek közül választhatnak. Minden új előfizető után a gyűjtőnek egy könyvet adunk ajándékba, ha leg-
alább félévi díjat beküldenek.

1. sz.	Dr. Rajka László: Szavaló könyv	— — — —	L. 15
2. sz.	Dr. Guörge Lajos: Históriai könyvecske	— — — —	L. 15
3. sz.	Dr. Csűrű B.: Magyar lakodalom (vőfélykönyv)	— — — —	L. 15
4-5. sz.	Abonyi-Rass: A betyár kendője	— — — —	L. 25
6. sz.	Egy mérnök: A földmérés kis könyve	— — — —	L. 15
7. sz.	Dr. Kristóf György: Bokréta Jókai Mór műveiből	— — — —	L. 15
8-9. sz.	Benedek Elek: Magyarok története	— — — —	L. 25
10-11. sz.	Valló-Török: A méhtenyésztés vezérfonala	— — — —	L. 25
12-13. sz.	Dr. Kántor Lajos: Műkedvelők színműtára	— — — —	L. 25
14. sz.	Dr. Balogh Ernő: A föld köpenyeg	— — — —	L. 15
15. sz.	Maksay V.: Műsor falusi műkedvelők számára	— — — —	L. 15
16. sz.	Lampért Géza: Egy hold föld. Elbeszélések	— — — —	L. 15
17. sz.	Nagy Péter: Három egyfelvonásos színmű	— — — —	L. 15
18. sz.	Benedek Elek: Erdélyi regék és népmondák	— — — —	L. 15
19. sz.	Voinovich Bartók: Szívárvány. Zsuzsi. Bevezetéssel sajtó alá rendezte: Dr. György Lajos	— — — —	L. 15
20. sz.	Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató. Első rész Talajművelés és trágyázás	— — — —	L. 15
21. sz.	Nemes Elemér: Daloskönyv	— — — —	L. 25
22-23. sz.	Vásárhelyi János: Egymás között	— — — —	L. 25
24. sz.	Sebesi S.: Szép a Nyikó s a vidéke és más novellák	— — — —	L. 15
25. sz.	Földes Zoltán: Az endrédi leányvásár és más elbeszélések	— — — —	L. 15
26-27. sz.	Dr. Szász Ferenc: Mindennapi kenyerünk	— — — —	L. 25
28. sz.	Kiss Menyhért: Marosszéki atyafiak	— — — —	L. 15
29. sz.	Jakab Ödön: Versek	— — — —	L. 15
30. sz.	Kovács Dezsőné: Petőfi Sándor és szülei	— — — —	L. 15
31. sz.	Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató. II. r. Növénytermelés	— — — —	L. 15
32-33. sz.	Dr. Vathy Elek: A magyar szépirodalom története	— — — —	L. 25
34-35. sz.	Vásárhelyi János: Az élethől az életnek	— — — —	L. 25
36. sz.	Finta Zoltán: Janesi és Juliska	— — — —	L. 15
37-38. sz.	Dr. Szász: Tanácsadó gyümölcstermelők számára	— — — —	L. 25
39. sz.	Szondy György: Allatok, virágok	— — — —	L. 15
40. sz.	Gyallay Domokos: Második szavalókönyv	— — — —	L. 15
41. sz.	Dr. Balogh Arhur: A kisebbségek védelme	— — — —	L. 15
42. sz.	Dr. Roska Márton: Néprajzi feladatok Erdélyben	— — — —	L. 15
43. sz.	Szentimrei Jenő: Halhatatlan mesék	— — — —	L. 25
44. sz.	Gyallay Domokos: Hadrakelt emberek	— — — —	L. 15
45. sz.	Donáth László: Szegény bolond	— — — —	L. 15
46. sz.	Bálint Vilmos: Dúsgazdag	— — — —	L. 15
47. sz.	Vásárhelyi János: Hóstatáti lakodalom	— — — —	L. 15

Ingyenes méhészeti tanfolyam. Pályázat tangó szövegre. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület, mint minden évben az idén is rendez ingyenes méhészeti tanfolyamot május 22—június hó 1-ig székhelyén. A tanfolyamon résztvehetnek férfiak és nők, fiúk és lányok. Az előadások naponta d. u. 4 órától tartanak az Egyesület házsongárdi méhészeti telepén. A tanfolyam beirási díja 100.— lej. Egyébként a tanfolyam díjtalan. Pályázat tangó szövegre. Tökes díjakkal tangószöveg pályázatot irt ki a Délibáb színházi képeslap. A pályázat feltételeit a népszerű hetilapunk száma közli. A Délibáb színházi és filmeseménnyel kapcsolatos számol és nagyszerű képes rajzok, műsorokat közöl. A sok színdarab, cikk beszámoló és pléyka között lett, a teljes regényt és egyfelvonásos színdarabot is közöl számában.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZASZ FERENC

Hogyan élhet meg egy háromholdas kisbirtokos?

— Termeljen a kertjében tápláló zöldségeket! —

Elképzelhetetlen hibát követ el az a kisgazda, aki a kis kertjét nem használja ki eléggé a zöldségtermelésre. Sajnos, nagyon sokan vannak, akik 4–500 □-öl területű kis kertjüket is bevetik kukoricával és legfennebb 2–3 kis ágyság hagymát termelnek. Mennyivel gazdagosabb, ha ezt a kis területet zöldségfélék termelésével hasznosítják, ami ellátja az egész családot bőven nyári és téli zöldségfélével, mert a zöldségtermesztő ugyanennyi földterületen több termést képes előállítani, mint a mezőgazda, mert míg a gazda egy évben csak egyféle terményt termeszthet valamely földben, addig a zöldségtermesztő két-három terményt arathat ott egy évben.

Kertet bármilyen helyen létesíthetünk, legyen az a legcsunyább, semmi egyéb termelésre nem alkalmas terület is, mert megfelelő munkák által alkamassá tehetjük zöldségtermelésre. Legfontosabb kelléke minden kertnek, hogy olyan kerítéssel legyen körülvéve, amelyen semmiféle kártevő állat be ne mehessen. Ha más anyagunk nem is lenne a kert bekerítésére, napraforgószár mindig akad a határban, azt gyűjtjük össze és abból csináljuk meg ügyesen a kerítést.

A kis kertünket ősszel jó mélyen ássuk fel, ezzel adjuk meg a legtökéletesebb munkát. Ásás közben minden gyökeret, követ, tégladarabokat szedjük ki kézzel és a mellettünk levő kosárba gyűjtjük össze. Csakis így tudjuk kertünket szagmentessé tenni. Őszi ásást nem kell meggyőztetni, mert így jobban átjárja a téli fagy és a téli csapadék is jobban leköttödik a gőrhözök között.

Az év többi szakában az ásót azonnal kövesse a gereblye, mert csak így lehet porhanyós földet előállítani.

A kapálásról meg kell jegyezni, hogy minden nagyobb eső után, mielőtt nem ragad a föld a kapára, azonnal kapálni kell, mert az esés után megverődött, kemény lesz a föld.

Hogy tehát a levegő melegség és nedvesség könnyebben behatolhassanak, fel kell kapálni a földet, még ha nem is gázos, mert csak így fejlődhetnek növényeink gyorsan és erőteljesen.

A zöldséges kertben rendkívül fontos munka a gyomlálás, vagyis a gyenge növényeink közül kézzel szedjük ki a nem odavaló gyomokat, amit ha idejében nem csinálunk meg, teljesen elnyomják a gyenge növényeket. A gyomlálást csakis akkor végezhetjük, amidőn a föld nem sáros, de nem is száraz, mert a száraz földbe a gyomnövény gyökere beleszakad és megint kihajt, a sáros földön járkálva pedig összetiporjuk, kőkeményé tesszük a földet, ami által növényeink növekedésben megrekednek.

Trágyázásról tudni kell, hogy ha bő termést kívánunk a kerttől: úgy bőven is kell trágyázni. Rendesen jó érett istálló trágyát szoktunk használni a veteményes kertbe, de használhatunk keverék trágyát is, amit, ha jól készítünk, hatás tekintetében felér az istállótrágyával.

A keverék trágyát úgy készítjük, hogy mindenféle söpredéket, ami a házban és az udvaron összegyűl, hozzátéve az utcasöpredéket is, falevével, zöldségmaradvánnyal, kormot, hamut, vakolatot, szóval mindenféle hulladékot keverünk össze, amik hosszabb vagy rövidebb idő alatt elkorhadnak.

Ezt a keveréket 2–3 évig rakáson hagyjuk, ha száraz, úgy trágyalével megöntözzük és évenként kétszer átlapátoljuk. Ez a keverék trágya, vagy komposzt akkor tekinthető beérettnek, ha az egész halom tartalma porhanyós, omlós földszerű lett.

Nagyon sokan használják veteményes kertjük trágyázására az árnyékszék tartalmát, amit földdel összekeverve érlelnek és úgy használnak fel. Növényi táplálékokban az árnyékszéktrágya a leggazdagabb, éppen azért azt nem volna szabad soha elásni, vagy a patakba hordani, hanem a benne levő növényi tápanyagokat vissza kell adni a földnek.

Öntözésre lehetőleg állott vizet, vagy folyók, patakok vizét használjuk. A tulhideg kut vizét előbb hagyjuk csebrekben a napon, hadd melegedjen fel egy kicsit, mert a növény nem szereti a tulhideg vizet. Ami az öntözés idejét illeti, arra nézve jegyezzük meg, hogy *tavasszal és ősszel legjobb a reggeli órákban végezni az öntözést, nehogy éjjel megfagyjon a talaj.* Nyáron sokkal jobb úgy estefelé öntözni, mivel éjjel kevesebb víz párolog el és így többet képes a talaj magába venni. Ha reggel öntözünk, úgy napfelkelte előtt kell végezni, de sohasem erős napsütéskor, mert azt nem szereti a növény. Mindig úgy kell végezni az öntözést, hogy a földet teljesen átjárja a nedvesség, elárasssa a vizet.

Száraz időjárás alkalmával az öntözést el ne mulasszuk, mert csak azzal tudjuk megmenteni zöldségtermésünket.

Igyekezzünk a talajt okosan kihasználni, azonban sokkal jobb az estéi órákban öntözni, vagyis ugyanazon évben egy talajon nem csupán egyféle zöldséget termesztünk, hanem tavasztól őszig folyton; amidőn egyik termés lekerül, azonnal más növényeket vetünk, vagy ültetünk oda. Például: februárban vagy március elején, amint csak lehet, egy szakaszba labodát vetünk, ha azt elhasználtuk, megtrágyázzuk a szakaszt és május elején beültetjük nyári fejes káposztával, 50 centi sortávolságba és egyik növényt a másiktól 60 centire. A közökbe kalarábét, retket és fejes salátát ültetünk, mert ezek rövid idő alatt kifejlődnek s mire a káposzta megnő, ezeket a közöletes veteményeket már elfogyasztottuk. Juliusban lekerül a nyári káposzta, helyére azonnal vethetünk zöldbabot vagy retket.

Egy másik példa: késő ősszel vereshagymát dugunk el, melyet kora tavasszal gyenge zöldbabgyoma korában használunk el, utána trágyázás mellett ugorkát vetünk, közébe kalarábé, saláta, nyári retek, bokorbab, vagy paprika, melyeket az ugorka sorai közé egy-egy sorba helyezünk el. Az ugorka lekerülte után zöldbabot, céklát, vagy téli retket vethetünk.

Igy ugyanazon területet folytonos termés által teljesen és igen jövedelmezőleg lehet használni.

Sajnos, sok olyan zöldségféle van, amit a földműves ember legnagyobb része nem szeret és nem is próbálja megszeretni. Ugyenek például a

kalaráb, a spenót vagy labodá, a tök, a murok, cékla és eddig ilyen volt a zöld paprika és paradicsom is. Szerencsére a két utóbbival már kezdenek megbarátkozni. Azért írom, hogy szerencsére, mert mind a kettő nagy mennyiségben tartamazza az egészségre igen fontos anyagokat, az úgynevezett vitaminokat, ameyek nélkül a gyermekek nem tudnának fejlődni.

A saját és családjuk érdekében kérem kizárólagosaimat, próbálják megszeretni az előbb említett zöldségféléket, mert azokkal változatosabb és tartalmassá tudják tenni a család táplálkozását.

Az egyes zöldségfélék termelésének a leírása túlhaladná e cikk keretét, a már elmondottakban ugyanis említést tettem általánosságban a teendőkről. Az ügyes gazdasszony tudja, mit hogyan kell termelnie, tudja, hogy melyik magot kell melegágyba és melyiket szabad földbe vetnie és mindent szívesen meg is csinál, csak az ember ne vesse meg a kityvány burjánnak nevezett ételeket, amelyek pedig nagyon táplálók. Bezzeg ezelőtt 20 évvel olyan felséges eledel volt férjem uramnak a harctéren talált nyers murok, répa és káposztatorzsa, mint a zsidó népnek a pusztában talált manna. Ha akkor jó volt, úgy most jól elkészítve is legyen jó, mert — mint előbb említettem — sok tápláló anyagot tartalmaznak. Bodor Kálmán.

Gsináljunk lakást ingyen munkásainknak!

Aki csak felületesen is megfigyeli az állandóan nálunk tartózkodó cinkéket, látja fogja, hogy azok kora reggeltől késő estig gyümölcsfáinkon sürgölődnek és ott az élelmüket képező, a fák és bokrok ágaira, kéregrepedéseibe, mohák közé a nyár folyamán lerakott kártékony rovarok petéit, telelőre elbujt kukacokat, bábokat kutatják. Még sokkal könnyebben föltűnik szemeink előtt az álltával a gyümölcsfáink leveleit s virágait pusztító különféle hernyókat vadásszák, hogy kizárólag csak azzal táplálják fiókaikat.

Ezeket látva és tudva, elképzeltetjük az ember hogy mily rengeteg mennyiségű kártékony rovar pusztítanak el ezen telhetetlen étvágyuk kedves kis szárnyasok, a mi ingyen munkásaink s ezzel óriási mértékben elősegítik gyümölcstermésünket, egyben az ember boldog-

lását. Saját jólfelfogott érdeklünkben nem kötelességünk az, hogy ezen hasznos madarak védelmét, elszaporodását tőlünk telhető módon elősegítsük!

Azokban az időkben, amikor még falvainkat erdőrengetegek öveztek, bőven találtak a cinegék és egyéb odulakó madarak menedék-, s fészkelő helyeket a koros fák odvaiban, de ma már a legtöbb helyen ezeket a koros erdőket ha nem is irtották ki teljesen, de azok helyét fiatal erdők foglalják el, ahol az odulakó madarak: cinegék, fakuszók, fakopáncsok, nyaktekercesek, légykapók, seregélyek, harkályok, csókák és más igen hasznos rovarrevő és féreg pusztító madarak nem találnak fészkelő helyeket.

A folyton kutató ember azonban belátta azt, hogy ezek az odulakó madarak milyen hasznos munkatársai a kártékony rovarok pusztításában, mesterséges fészkekodukat készített és azokat — pótolva a természetes faodvakat — elhelyezte a gyümölcsösökben, kertekben, ligetekben, parkokban és egyéb arra alkalmas helyeken, melyeket az odulakók csakhamar fölfedeznek és a téli zord időkben éjjeli szállásul, a költési idő bekövetkeztével pedig fészkelőhelyül használják.

Ilyen mesterséges fészkekodukat könnyen készíthetünk ócska vastag deszkadarabokból néhány szeggel összeszegezve. A feneket szegezzük le szilárdan, a fedődeszkát ellenben csak 2 facsavarra rögzítsük meg, hogy azt időnként könnyen levehessük s a költési idő után a fészkekodut kitakaríthassuk az abban fölgyülemlt ócska fészektől és piszoktól.

A mesterséges fészkekodukat 170—180 cm magasságban erősítsük föl a fák törzsére vagy egyéb alkalmasnak mutatkozó helyekre az odu hátrészére alkalmazott lécebe vert szeggel, vagy erős sodronnyal úgy, hogy a ki- és bejáró lyuk kelet felé nézzen. Az odu fedelét esetleg burkolhatjuk egy darabka kátránypapir fedéllemezsel, hogy annak tartósságát biztosítsuk.

El sem tudjuk képzelni, mily lelki örömet szerez az olyan embernek, akinek csak egy kis érzéke is van az állatvédelem iránt, mikor látja a fészkekoduk körül szorgalmaskodó, a fiókaiknak élelmet hordó anyamadarak tevékenykedése és az a gondolat, hogy ezek a kedves, kis szárnyasok az emberi jólétet és boldogulását szolgálják!

Rheumát

*biztosan
gyógyít*

Csináljon egy teljes Togal-kurát!

A Togal-tabletta a húgysavak oldása által mérgeket távolít el a testből!
Hasonló biztos hatású a Togal-tabletta

Csúz * Idegzsába * Spanyolnátha és mindennemű főfájás esetén.

A Togal biztos gyógyulást jelent.
Minden gyógyszerárban és drogériában. Lei 52.- és 130.-
A Togal-tabletta svájci készítmény.

Hogy azonban ezek a mi kedves ingyenmunkásaink állandóan gyümölcsöseinkben, kertjeinkben, parkjainkban tartózkodjanak és ott is fészkeljenek, szaporodjanak, ne legyenek kénytelenek a zord téli időben és a fészkelő idő beálltával olyan területre vándorolni, ahol élelmet találnak, hozzuk meg azt a kevés, szóba se jöhető áldozatot, hogy lássuk el szegény éhező állatainkat különösen abban az időben, amikor mindent elborít a hó és zuzmara némi élellemmel. Alkalmas helyekre kitett napraforgómag, tök vagy kendermag, az asztalunkról lekerülő szalona-börke, a csontokon maradt husrészekék kedves táplálékai rovarrevő madarainknak. Bőven meghálálják ezen csekély áldozatunkat, fáradságunkat azzal, hogy gyümölcsfáink rengeteg ellenségét pusztítják el az év minden szakában fáradhatatlan, mindég éhes ingyenmunkásaink.

Kleisl Gyula.

Vetések állása. A vetések általában jól teleltek. A télutói őjeli fagyok felfagyással vesztetnek sok helyen az ősziakat, mert hótakaró nem védi már azokat. A tavaszi munkálatok ahol a fagy és a talaj nedvességi állapota megengedte, megindultak már a gyümölcsösökben a takarítás, permetezés munkája, kezdetét vette, a szőlők még teljes nyugalomban vannak.

Gazdasági tanfolyam Tomesti-ben. A Ciuc-i Mezőgazdasági Kamara öt napig tartó gazdasági tanfolyamot rendezett Tomesti községben. A tanfolyamon előadásokat tartottak Fülöp József főállatorvos, Fülöp József ny. jegyző, Bálint Vilmos plebános, Blénesi Károly méhészt és Ernei Árpád kamarai titkár. Az előadásoknak állandóan sok hallgatója volt s Tomesti gazdái így sok hasznos és a gyakorlatban megvalósítható új dolgot tanultak az előadások alkalmával.

A Budapesti Nemzetközi Vásár hírel.

A lengyel-magyar gazdasági tárgyalások lefolytatására Budapestre érkezett a lengyel kereskedelemügyi államtitkárból, a varsói külkereskedelmi hivatal elnökéből és a lengyel földművelésügyi minisztérium kiküldöttjéből álló küldöttség, amely Budapestben véglegesen elhatározta Lengyelországnak a Budapesti Nemzetközi Vásáron való hivatalos részvételét.

Április 1-én közvetlen repülőjárat indult meg London és Bu-

Eredeti MÁV. (Magyar Államvasutai) legújabb típusú
önbeállós-gőlyoscsapágyas, acélramás cséplőgépekre
 MÁV cséplőre szerelhető legújabb rendszerű
 löherezéplő- és kifejlőkészülék-re különféle üzempépekre
 (gőzgép, motor, traktor stb.) igen olcsóárak mellett rendeléseket
 már most felvesz a romániai kizárólagos vezérképviselői
„Industria-Economia” Kereskedelmi és Ipari Részv.-Társ.
TIMIȘOARA Str. I. C. Brajanu 34. (uj szám)

dapest között. A Budapesti Nemzetközi Vásár igazolványai a repülőjáraton a Budapestre utazásnál 10%, menettérti jegy váltásánál 15% kedvezményre jogosítanak.

Az olasz pénzügyminiszter Magyarország esetében kivételt téve hozzájárult, hogy Olaszország hivatalos pavilonnal vegyen részt az 1935. évi Budapesti Nemzetközi Vásáron. Olaszország ezzel ismét örvendetes tannujelét adta az olasz-magyar

gazdasági kapcsolatok elmélyítésére irányuló törekvéseknek, valamint baráti érzésének Magyarországgal szemben.

Szövetkezeti mozgalom a Székelyföldön. Josen-i községben Gaál Tamás esperes-plebános és a falu vezetőinek kezdeményezésére kimondották, hogy „Székelyfa” címen szövetkezetet foglalkoztatni. Hasonló mozgalom van Ditrau községben. Közölebbről ott is meg fogják alakítani a szövetkezetet.

Művelődési mozgalmak.

NŐSZÖVETSEGI MUNKA BUDILAN. A Budila-i nőszövetség jól sikerült műsoros estélyt rendezett a Kulturházban. Az estély jövedelmét a temető kerítésének költségeire fogják fordítani. A nagyszámú közönség a természetzsufolásig megtöltötte és jól elszórakozott az egyfelvonásos vidám darabokon. A szereplők mind nagyon jók voltak szerepeikben. A műsorban szerepelt a vegyes dalkar is. A dalosok magyar népdalokat adtak elő. Kitűnő háziasszonyok voltak: Serester Tamásné tiszteletes asszony, Czirmes Sándorné, Czetz Arturné, Páljános Józsefné, idősb és ifjú Keresztes Jánosné, Jakab Györgyné, ifj. Gödri Györgyné és még több nőszövet-

ségi asszony, kik a szereplőket, dalárdistákat, a fuvós zenekar tagjait és idegen vendégeket pompás és bőséges éjjeli vacsorával látták el. A darabok és énekek betanításáért, a fuvós zenekar vezetéséért, rendezéséért, fáradságért Páljános József kántor-tanítót illeti a köszönet és elismerés, ki időt és fáradságot nem kímélve, a lelkeszéi karöltve, mindent megtett a siker érdekében. A szép ünnepséget Serester Tamás ref. lelkész lelkesítő és buzdító zárószavai fejezték be. Ezután reggelig tartó vidám hangulatú táncmulatság kezdődött. Jóleső érzéssel kell megállapítanunk, hogy a községi románság vezetői és a román nép színe-java résztvett az estélyen és a legjobban érezte azon magát.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
 hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar köteleesség biztosítását ide áldad
 VÁROSDARABOK

Felhívás a lucerna és lóheretermelőkhoz.

Aki heremagot természet és rendes termést is akar aratni, annak védekeznie kell. Nem a rossz időjárás, vagy a rossz talaj az oka a silány heremag-termésnek, amint azt a gazdák egy bizonyos csoportja véli, hanem a veszedelmes áptionbogár, melyet rendszeresen kell irtani, mert különben nem a mienk, hanem a bogaré lesz a mag termés.

Különösen sok az áptionbogár ott, ahol évről évre természetek heremagot, de a védekezéseket elene nem folytatják.

A heremagnak nagy értéke van, termelése tehát gazdaságos dolog, de csak akkor, ha az áptionbogár ellen kellőképp védekezünk.

A lucernának is megvannak a veszedelmes ellenségei.

A lucerna e nehéz fakadását a lucernaböde, vagy lucernabogár álcája okozza, mely kaszálás után a hajtásnak induló lucernát folyton lerágja, úgy, hogy az nem tud növekedésnek indulni.

Ugy a lucernaböde, mint a hatalmas veszedelmet jelentő áptionbogár ellen minden mechanikai eljárásnál jobban bevált a rendszeres permetezés, melynek segítségével a lucerna és lóheremag termés a normális méreteket éri el.

Lapunk gyakorlati téren is hivatott rendelkezésére akar állani s e veszedelmes kártevők elleni védekezés megszervezését már most megakarja kezdeni.

Harcot hirdetünk a lóherénket és a lucernánkat megtizedelő alatomos kártevők ellen s nem szünetünk meg a védekezési eljárásokat mindaddig felszínen tartani, amíg minden érdekelt gazdatársunk természetesen nem folytatja a védekezéseket.

Ez irányú akciónkat ezennel bejelentjük és első lépésként felkérjük lapunk lucerna- és lóhereter-

Egészséges, életképes, jó csontozatu állatot csak úgy nevelhet, ha már az anyaállatot is, továbbá az ujszültött növendéket is **PEKK**-el táplálja.

PEKK

naponta csak néhány baniba kerül s mégis ezreket hoz!

FREDERIC SPODHEIM & Co S. A.
București I. Sft. Constantin, 4.
AGROTECHNICA, Cluj,
Cal. Regele Ferdinand, 8.

Vezérképuzelet!

Erdély-bánát képuzelet!

melő olvasóit, hogy következő néhány kérdésünkre feleljenek levelező-lap utján:

1. Hány kat. holdon szokott lucernát és lóherét termelni?

2. Az áptionbogár kártétele miatt holdanként mekkora magtermése volt eddig elérhető?

3. Tapasztalható volt-e a lucernában, hogy az első és második kaszálás után az újra nehezen zöldült ki?

4. Végül pedig annak közlését kérjük, hogy óhajt-e e mozgalmunkban bekapcsolódni és kívánja, hogy eljuttassuk Önhöz mindazon felvilágosításokat, melyek e tekintetben szükségesek.

Lapunk hasábjai a lóhere és lucernatermelők komoly, tárgyilagos hozzászólásai részére nyitva állnak. Szívesen helyet adunk mindenkinnek, aki a lucerna védelmében és az áptionbogár elleni harcban mellénk akar állni.

Rendelet törvény a további drágulás ellen. A kormány gazdasági bizottsága a kereskedelmi és ipari cikkek drágulásának megakadályozására erélyes lépésre készül. Árszabályzó hivatalt fognak felállítani és ez fogja megállapítani az árakat. Az árszabályzó hivatalnak minden hónap 1-én és 15-én kerületi vezérfelügyelők fognak jelentést küldeni az árak alakulásáról. A világháború óta alig lehetett hallani az elsőrendű élelmiszerek árának maximálásáról.

Frakkos inkvizitorok. A modern fakirok trükkjeit nagyszerűen leplezi le Tolnai Világlapja új száma, amely változatos tartalommal és nagy terjedelemben jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett, érdekesebbnél érdekesebb cikkeket és nagyszerű folytatásos regényt talál az olvasó a népszerű képeslap új számában.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Az árva arca.

Egy sok gond között élő édesanya gyermekei kívánságára elment egyszer a fényképészhez, hogy lefényképeztesse magát. Amikor ott állt a fényképész előtt, a fényképész biztatólag szólott hozzá:

— Most kérem egy kissé vidámabb, derüesebb arcot mutatni.

Az anya arcán erőltetett, szomorú mosoly vonult át.

— Kérem, kérem, — mondotta a fényképész. — ne olyan erőltetetten és bánatosan. Sziveskedjék most valami kedves, örömetébresztő, szép dologra gondolni és akkor természetesebb lesz arcán a mosoly.

— Ugyan mire gondoljak? — sóhajtott fel a szomorú asszony.

A fényképész szívét is megfogta az anya szomorúsága és ezért megértő részvét biztatásával mondotta az asszonynak:

— Eppen arra tessék gondolni, hogy édesanya. A gyermekei megnőnek és boldogabbak lesznek és az ő örömük és boldogságuk áldott kárpótlás lesz a mostani napok sok gondjéért, nehéz küzdelméért. Ugyan mi is tudna minket, szülőket, megvigasztalni, ha nem az a szép látomás, amelyet gyermekeink szebb és boldogabb jövőjéről hordozunk szívünkben?

Az anya gyermekeire gondolt és egy percre valóban elfelejtette a gondot, bánatot és a kép tényleg igen jól sikerült. Amikor megkapta a kész képeket, maga az anya is csodálkozva kiáltott föl:

— Egészen megfiatalított az a kedves beszédű fényképész.

Még férje is azt mondta: Olyan jól nézel ki, mintha ittál volna az ifjuság vizéből.

Bizony úgy van. Mi idősebbek, ha csak magunkra gondolunk, küzdelmeinkre, gondjainkra, akkor egyre fásultabbak, reménytelenebbek és szomorubbak leszünk. Nem hiába mondotta az életről egy keserű szívű bölcs, hogy az élet nem egyéb, mint egy nagy kifosztatás, mert tényleg nagyon sok igazság van e megállapításban. Életerőnk megtörik, örömeink elhalványodnak s mindinkább megérezzük, hogy életünk állandó

előhaladás a sir, a halál felé. A magunk élete csak úgy nyer e világra nézve célt és értelmet, ha egyre inkább gyermekeink és a jövő szolgálatában keressük munkánknak és küzdésünknek megszentelő célját. A szülőnek gondterhelt arcára a reménység mosolyát varázsolni csak az a látomás képes, amelyet eljövendő nemzedékek boldogabb jövődjéről keblében hordozhat.

Ez igazság azonban komoly felelősséget jelent szülőkre és gyermekekre nézve egyformán. A szülőknél, ha igazán szebb és boldogabb jövőt kívánnak biztosítani gyermekeik számára, arra kell törekedniük, hogy megfelelő neveléssel olyan alapot vessenek, amelyen gyermekeik áldottabb jövője felépülhet. Ugy kell nevelnünk gyermekeinket, hogy ők jobban legyenek képesek elkerülni azokat a kísértéseket, hibákat, bűnöket, amelyek a mi életünket oly sokszor megrontották, örömeinket megmérgezték, legjobb szándékaink megvalósításában megakadályozták.

A gyermekeknek felelőssége is komoly és szent dolog. Nekik meg kell tanulniok önmagukat egy kicsit a szülők, az édesanyjuk és édesapjuk szemével nézni és igyekezniük kell arra, hogy olyanok legyenek, mint amilyen látomást szép és boldog jövőjükről az édesanyjuk és édesapjuk hordoz szívében. Gondolniok kell arra, hogy ezen a világon nincs rettenetesebb fájdalom, mint az a fájdalom, amely akkor tölti be a szülő szívét, amikor sok rettenetes hiábavaló erőfeszítés után kétségbeesetten kell megállapítania: csalódtam a gyermekemben. De örömsines szentebb és boldogítóbb, mint annak a szülőnek az öröme, aki sikert és elismerést kivívott gyermekéhez így szólhat: Nem csalódtam benned. Azzá lettél, amit álmodtam a jövőd felől!

A mai időkben nehéz dolog anyának és gyermeknek lenni. Még sem szabad odaadnunk szívünket a reménytelen csüggedésnek. Gondoljunk arra a szebb jövőre, amelyet szülők és gyermekek egymásbkapcsolódó, hű munkája mégis csak meg fog szerezni eljövendő boldogabb nemzedékek számára.

MULTOMIÓ

VIRÁGNYILÁS.

*Nyiljatok ki, nyiljatok ki már,
Egyőző virágok.
Egi harmat permetezzen
Illatot reátok.*

*Oh, mily szép, mily bájos, édes
A virág nyílása,
Friss remények, tiszta vágyak
Megvalósulása!*

*Amit este elmerengve
Almodtunk sóhajjal,
Azt meghozza százszorozva
A mosolygó hajnal.*

*Egyszer nyíló ifjúságunk
Virághoz hasonló.
Az is, mint a virág, gyorsan
Könnyen széjjelomló.*

*Es ha egyszer beköszöntött
Gyászos hervadása,
Mindörökre ködbe fosztás,
Oda vész varázsa.*

*Hát becsüld meg és őrizd jól
Lelked ifjúságát,
Jobban, mint a kikeletnek
Legszebb friss virágát!*

*Mert tavasszal új virág nyílt...
De ha ifjúságunk
Elveszett, — már hasztalan lesz
Millió virágunk!*

Rudnyánszky Gyula.

Béla kisasszony.

Béla kisasszonyról mesélek nektek, aki az Aranyosszéki királynak volt a leánya. Mikor volt, mikor nem, magam sem tudom, valamikor végen lehetett, volt Aranyosszéken egy király s annak egyetlen leánya: Béla kisasszony. Ez a király a halálos ágyán minden birtokát Béla kisasszonyra testálta, de azzal a feltétellel, hogy

két névvel éljen: az egyik neve Béla legyen, a másik Etelka, s egyszer fiu-, másszor leányruhát viseljen.

Még jóformán el sem tamették a királyt, hirtül adják Béla kisasszonynak, hogy jönnék a tatárok. Több sem kellett Béla kisasszonynak nagy, erős várat építtetett: No, — mondta, — most már jöhetnek a tatárok.

Hanem Béla kisasszony nem ült mindig a várban, ki-kijárt a vár mellé a rétre leányruhában. Ott a vár tövében volt egy kut, oda járt itatni a juhaival egy Petur nevű székely juhász s ott minden nap találkozott vele Béla kisasszony — Etelka képében.

Deli szép legény volt Petur, megtetszett Béla kisasszonynak, szerette volna, ha ő is feljön a várba, hívta is nem egyszer, de Petur mindig azt mondta: elmennék én veled a világ végére is, de a juhaimat nem hagyhatom. Mit gondolt, mit nem Béla kisasszony, egy reggel kiment a kuthoz s mondta nagybusan Peturnak:

— Hej, szegény Petur, rossz hírt hozok neked. Néném, Béla kisasszony, be akarja tölteni a kutat, mert ma-holnap jönnék a tatárok s azt akarja, ne találjanak vizet.

— Bizony, ha betölteti a kutat a nénéd, — mondotta Petur, — eladom a juhaimat, mert csak nem nézem, hogy szomjan elpusztuljanak.

Petur még aznap vásárra hajtotta a juhaít, eladta s felment a várba. Kereste Etelkát, de helyette Béla kisasszonyt találta férfi ruhában s nem ismert rá.

Kérdezte Béla kisasszony:

— Mi jóban jársz, szegény juhászlegény?

— Hallottam a hugodtól, hogy betölteted a kutat. Mit volt mit tennem, eladtam a juhaimat s most ide jöttem, ha szolgálatot találnék nálad.

— Jól van, szegény juhászlegény, én meg is fogadlak, mert látom, hogy ügyibevaló legény vagy. Az legyen az első dolgod, hogy menj ki a várbeli népekkel s töltsd be a kutat.

Kiment Petur vagy századmagával, töltötték a kutat egy hétig éj-nap, szakadatlan, be is töltötték, de a víz azért hol itt, hol ott bugygyant ki. Odament Béla kisasszony is s mondta Peturnak, aki erősen szomorú volt, hogy a dolgának nem tudott embere lenni:

— Hej Petur, Petur, többet hittem felőled.

Oltatlan mésszel s kovácsszénnel kell beforrasztani a likat, többet nem fakad fel víz.

Petur megszegezte magát, de úgy tett, amint Béla kisasszony mondotta s hát csakugyan többet a víz fel nem fakadott.

Két nap sem mult el azután, hogy a kutat betöltötték, megjöttek a tatárok. körülfogták a várat. Annyian voltak, mint a fűszál, a rét csakugy feketéltől tőlük. Hét álló hétig vívták. döngették a várat, egyszer-egyszer tizen-huszan fel is másztak a vár fokára, de Petur és Béla kisasszony csakugy hajigálták le a cudarokat. Közbe-közbe Béla kisasszony leányruhába öltözött s amig a tatárok békében hagyták, Petur raj sétálgatott a kertben s csak a jó Isten tudja, mi szép szavakat mondtak egymásnak. Egyszer azonban nagyon szomorú volt Béla kisasszony. Mondta Peturnak:

— Hallod-e Petur, egy hétig sem tart már az eleség s akkor tatárok kezére kerülünk. Gondoljunk ki valamit, különben csak a másvilágon leszünk egymáséi.

Mondta Petur:

— Én már gondoltam valamit. A tezőköm a szomszéd várba és segedelmet kérek Zuzó vezértől.

Mindjárt elhatározták, hogy Peturt, mintha halott volna, lepedőben leeresztik a vár fokáról a folyóba s addig uszik, amig valahol, ahol a tatárok nem látják, kiuszik a partra. Csakugyan, amint alkonyodott, sötétedett, Peturt lepedőbe csongolyították, kötélén a folyóba eresztették. De hiába volt sötét, a háromorru kán, ámbátor Béla kisasszony kilötte volt a középső orralyukán keresztül az egyik szemét, észrevette, hogy valakit lepedőben leeresztettek s kifogatta Peturt a vízből.

Petur halottnak tetette magát, de ez is hiábavaló volt, mert a háromorru kán nem hitt a halálában. Egő paraszt tétetett a tenyerébe, szegyet veretett mind a husz körme alá: ettől majd csak felébred, ha nem igazi halott.

Hiszen tétehetett égő paraszt a tenyerébe, verethetett szegyet mind a husz körme alá. Petur meg sem mozdult, meg sem szuszant, ugy feküdt, mint egy igazi halott.

— Várj csak, — mondotta a háromorru kán, — mindjárt felébresztlek.

Odahivatta a leányát, Irinkát, aki olyan szép volt, hogy az igazi halott is felébredett, ha ő ránézett.

Jön Irinka, nézi-nézi, sokáig nézi Peturt, de őt ugyan nézhette volna itélet napjáig, meg nem mozdult, merthogy Béla kisasszony, akarom mondani: Etelka volt az ő fejében és szívében.

— No, ez csakugyan halott, — mondotta a háromorru kán — dobjátok vissza a folyóba.

Egyszeribe visszadobták. De bezzeg mindjárt felébredt Petur, uszott a víz alatt, aztán mikor jó messzire haladt, kibukkant a vízből, ki a partra s uccu neki! szaladt egyenesen Zuzó vezérhez s mondja neki, hogy mi jóban jár.

— Jól van, Petur, adok segedelmet, minden népemmel mellétek állok de annak nagy az ára: legyen a feleségem Béla kisasszony.

Mondotta Petur:

— Ne féj, Zuzó, Béla kisasszony a tied lesz. Hallottam is már több rendben, hogy feléd hajlik a szíve.

Még az éjjel felverte Zuzó a katonáit, rácsapott a tatárokra a sötétségben s még hirmondónak sem maradt belőlük.

Reggel felmegy a várba Petur s jelenti Béla kisasszonynak, hogy: volt tatár, nincs tatár, de nagy ám ennek az ára: feleségül kell menni Zuzóhoz. Ő már ezt meg is ígérte.

Elszomorodott erre Béla kisasszony, de azért csak mondta Peturnak:

— Jól van, Petur, üzend meg Zuzónak csak jöjjön a násznéppel, várom.

Üzen Petur Zuzónak, hogy jöjjön, de nem is várt két üzenetet, jött a násznéppel, de milyennel? Halljatok csudát: csupa leányruhás legényekkel jött Béla kisasszonyért, ez most is férfiruhában volt, ugy várta Zuzót a vár kapujában.

— Ej, de sok szép leánypajtásod van, — mondotta Béla kisasszony, s azzal, mit gondolt, mit nem, bevezette Zuzót a virágos kertjébe, mutogatta a „leányoknak“ a szép virágokat, egyszerre aztán, mig a virágokban gyönyörködtek, kisurrant a kertből s a kaput rájuk zárta. Szalad Zuzó a kapuhoz s átkiált Béla kisasszonynak:

— Mit akarsz, Béla kisasszony?

— Azt akarom, Zuzó vitéz, hogy maradj leánypajtásaiddal a virágos kertben.

Hiába könyörgött Zuzó, nem eresztette ki onnét. Három nap s három éjjel ott tartotta akkor leszolt Zuzónak az ablakból:

— Dobd fel a kalapodat, Zuzó vitéz, akkor kieresztlek!

Mit volt, mit nem tenni, Zuzót gyötörte az éhség, feldobta a kalapját. Béla kisasszony fejébe csapta a kalapot a lezólt nagynevetve:

— Most már én vagyok az ur. Fejemen a kalap. Mehetsz haza, Zuzó vitéz.

Zuzó nagy szégyenkezve elkullogott a leánypajtásaival s amint eltakarodtak, mondta Béla kisasszony Peturnak:

— No Petur. Zuzó többet — tudom — nem jön vissza. Most már itt a kezem: tied vagyok hallálíg.

Felelte Petur:

— Elég rosszul cselekedtél, Béla kisasszony, hogy megcsaltad Zuzót, mert mi úgy sem lehe-

tünk egymásé az életben: Etelka hugodnak adtam a szívemet.

— Jól van. Petur, ha neki adtad, légy az övé. Várj, mindjárt beküldöm a hugomat.

Azzal kiment s egy fél óra sem telt belé, visszajött földig selyem, aranyos szoknyában,

— Itt vagyok, Petur.

— Hát a nénédová lett?

— Az is itt van, Petur! Nézz meg jól!

Hej, édes Istenem, örült Petur, hogy a szíve majd kiugrott. Egyszeribe papot hívtak, nagy lakodalmat csaptak.

Benedek Edek.

Élelmiszer

Mit egyék a gyermek?

Nagyon sok kisgyermek az élelmezés után válogatós az ételekben. Az anya rendszeren kényeztetni szokta a gyermeket az olyan ételek elfogyasztására, amit a gyermek nem akar jószántából megenni. A gyermek-kórházakban végzett vizsgálatok szerint a gyermekek etetésénél alkalmazott kényszer-rendszabályok nem mindig helyesek. A gyermek ugyanis a legtöbb esetben azért utasít vissza egyes ételeket, mert szervezete nem kívánja azokat, vagy pedig egészen ártalmára vannak. A kisgyermek ezt ösztönösen megérzi és azért nem fogad el bizonyos ételeket. Eltekintve ettől, az olyan ételek emésztése, amit nem jó étvágygyal fogyaszt el a gyermek, tökéletlenül folyik le. Sok esetben hányást okoznak az ilyen ételek, máskor pedig súlyos gyomor- és bélhurut kifejlődésére vezethetnek. Ez összefüggésben van azzal, hogy az emésztés lelki tényezőtől is függ. A jóétvágytal elfogyasztott ételek után a szervezetet friss és egészséges

lelkiállapot uralkodik, ennek hatására az emésztő nedvek kiválasztása bőséges. Az olyan ételek elfogyasztása után, amelyekhez undor vagy más kellemetlen lelkihatás csatlakozik, az emésztőszervek rosszul működnek. Különböző tapasztalhatta magán az, aki valaha idegenben szokatlan ételeket evett. Akár milyen jól voltak az ételek elkészítve, nem tudta jóízűen elfogyasztani. Sokan ettek háború alatt lóhúst, de nem is tudtak arról. Jóízűen elfogyasztották, mert nem járultak az evés mellé kellemetlen, undorító lelkihatások. Tudatosan azonban az illető most talán nem enné meg a lóhúst.

Ezeknek a vizsgálatoknak tanulságaképpen lezűrhetjük, hogy nem jó dolog a gyermekek táplálásánál túlságosan erőszakos fellépni. Sokkal többre vezet a helyes és pontos megfigyelés, hogy a gyermek milyen ételeket kedvel. Idővel aztán, ha az értelmi képessége fejlődik, szép szóval nagy eredményeket lehet elérni, a gyermek étrendjének változtatásá tételében. Ha azonban valami ételt a gyermek nem akar megenni, semmi esetre sincs nyelve verésnek.

Nemcsak nálunk...

Irtunk arról, hogy a Székelyföldön több helyen ugynevezett „lóbuszok“ vannak üzemben, vagyis az autókat vagy autóbúszokat lóval vontatják. Az ilyen gépekből kiszerezik a motort és kitűnő csapágyai miatt nagyon könnyen vontathatókká válnak a legnagyobb megterheléssel is. Az elhasznált autókat a kanadai farmerek úgy használják, mintha közönséges kocsik lennének. Lovakat fognak előlük s az ilyen lovasított autó gummikerekeinek könnyű súlya miatt még mindig kényelmesebb közlekedési eszköz, mint a nehéz, vasaltkerékű, rossz rugózatú falusi kocsi.

Egy kis különbség.

A boltos este elszámolást csinál, hogy azon a napon mennyi szövet fogyott el a boltjában. A segédet is számoltatja.

— En ma ötszáz métert adtam el — üt mellére büszkén a segéd.

A boltos nagyon megörvendő a nagy sikernek s kérdezi:

— Ötszáz métert?

Azán mit: posztót, kartont, vásznat?

— Córnat! — feleli a segéd.

Tudósítások

F. J. né. A Pekknak kilója 110 lej. Megrendelhető az Agrotechnica cégnél Cluj, Cal. Reg. Ferd. 8. A Pekk mellő használati utasítást mellékelnek és így onnan megállapíthatja állatai számára az adagot.

Zs. J. Cara. Az egres amerikai lisztharmatja ellen kitünően lehet védekezni a *szulfarol* nevű szerrel. Ezt a szert és a hozzávaló utasítást megkaphatja Cluj-on az Agrotechnica cégnél, Cal. Reg. Ferd. 8. sz. alatt lapunkra való hivatkozással. Az anyag beszerzésénél kedvezményt kaphat. Siessen a szer alkalmazásával, mert rügyfakadás előtt feltétlenül el kell végeznie az egyik permetezést.

R. I. Filodendronjának a levelei szélükön azért barnulnak meg, mert a télen huzatot kaptak, vagy pedig hirtelen váltakozó hideg és meleg hőmérsékletre jutottak. A filodendron levele ilyen alkalmakör szokott a szélén körülzáradni. Az ilyen leveleket ne vágja le. Olólóval óvatosan vágja le az elbarnult részt, úgy, hogy az eleven zöld részből is lekerüljön egy keskeny sáv. Közben a leveleknek természetes formát adhat. Az esetek nagy részében az ilyen módon kezelt levelek megmaradnak és legfeljebb peremükön jelzi egy alig látható keskeny sáv, hogy milyen műtéten estek át. Az eljárás nem mindig sikerül, de az esetek nagy részében beválik.

Többeknek. Lapunk mai számának „Hírek” rovatában közöljük az iskolasegélyekre vonatkozó miniszteri rendelet számát. A községi tanácsokban érvényt kell szerezni a rendeletnek.

L. M. Semmiféle élősdű állatot nem írthat ki a tyukólból olyan módon, hogy a baromfiakat bizonyos időre kitelepíti onnan. A háziszárnyasok élősködői nagyon ellenálló természetűek. Több hónapi koplalást fel sem vesznek. Inkább ajánljuk az ólnak mésszel és kreolinnal való kezelését.

„Uj előfizető.” Második kérdésére tanácsunkat most adjuk meg.

Kérjük sürgősen, közölje, hogy milyen mogyoróra gondol? Amerikai, vagy olasz nagyszemű mogyoróról ír? Kérdezzük, hogy a nemes mogyoró eszterjét érti-e ezalatt, vagy pedig az újabban divatba jött amerikai vagy burmogyorót?

M. A. Oravița. Szíves sorait kaptuk és igyekezni fogunk mindent elintézni. Egyelőre annyit közölhetünk, hogy szárított gombát bármelyik nagy fűszeresnél kaphat. Esetleg forduljon az Aiud-i Hangya Központozhoz. Különben a hiribi gombát szokták szárítás céljaira felhasználni. Ez a gomba nyár végén nagy tömegben terem lombos erdeinkben. Kalapjának felszíne barna, az alja nem lemez, hanem csöves és sárga színű. A gombát apró kockákra vágva, zsinigre fűzik fel és napon szárítják. Hirdetését multheti számunkban leközlöttük. Fűszerberendezés ügyében forduljon a Hangya Központozhoz, esetleg érdeklődjék Szakács Kálmán nagykereskedőnél Cluj, Biasini cég, Piața Unirii.

Szerkesztői levelek

Az alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

L. G. Lupeni, S. F. Sanmiclaus, S. A. Siria, B. Z. Tg. Mureș, B. Gy. Satu-Nou, F. M. Zalau, Sz. J. Dumraveni, L. D. Luduș.

F. A. Ocna-Dejului. Köszönjük az új előfizetőket. Kérjük értesítést, hogy a Magyar Nép könyvtárából mely könyveket küldjük el ajándékképpen.

V. Zs. Tileagd. Sorsjegye nem nyert.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: O. I. Tormac 1620 és 75, A. I. Zagon 305 (r. 1934. dec. 31-ig, naptár 2-szor elküldve), D. M. Cobatesti 150 (r. 1934 dec. 31-ig), E. D. Cetatuia 450 (rend. 1934 dec. 31-ig), T. S. Soimi 150 (rend. 1934 dec. 31-ig), P. A. sükö Racosul de sus 155 (r. 1934 dec. 31-ig, naptár 2-szor expedálva), B. G. Sanmicolaul de Munte 155 (r. 1934 dec. 31-ig, a naptár másodszor is megküldve), A. E. Apateu 150 (naptár 2-szor is postázva), Cs. L. Gugesti 143 (r. 1934 dec. 31-ig), I. J. Vanaatori 155, G. A. Turda 150, J. I. Petreni 305, Li. J. Rovino 150, M. L. Aiud 150, K. M. Tauț 150, F. Gy. Zizin 155, P. G. Cernalu 150, K. K. Gheorgheni 150, P. B. Braila 150, B. J. Petroseni 300, Sz. I. Bodó 150, Cs. A. M. Zamsaneraiu 200, K. L. Huedin 150, M. J. eika Izvorul-Crisului 175, G. M. Sarmas 150, Sz. J. Satu-Mare 155, P. J. Livada 150 lej.

Apróhirdetések.

Vass Adolf szabaddalmi ügyvivő Cluj, Str. Grigorescu 112.

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

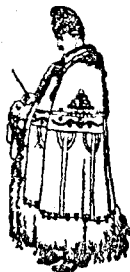
Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lej.

Magyar szépségek földitása külföldön.

ALFOLDI

MATYÓ

KALOTASZEGI

SZÉKELY

TOROCKAI

Bécs városa nagy kiállítást rendezett a magyar népviselet bemutatására. A kiállítás nagy sikert aratott, a bécsi lapok tele van-

nak a magyar népviseletet ábrázoló képekkel. Ebből az alkalomból mi is közöljük a magyar népviseleti képeknek egy érdekes sorozatát.

Tanuld meg!

Együnk martilapu káposztát!

Előző számunkban ismertettük, hogy az utszéléken, vizmosásokban, szakadékokban gyűjthető martilapu levélnek kitünő gyógyhatása van. Ebben a cikkünkben kifejtettük, hogy a martilapu levele gazdag E-vitamin tartalmú. Ez a vitamin a termékenység, illetőleg a szaporodás vitaminja.

A martilaput általában zöld káposzta készítésére szokták felhasználni. Bármilyen módon való felhasználás alkalmával alapos mosás után először meg kell forrázni a leveleket. Ezután hozzá lehet fogni a levél feldolgozásához.

Általánosságban kétféle módon használják fel a zöldkáposzta készítés alkalmával a martilaput. — Szokták martilapuból töltött káposztát készíteni. Amennyiben a martilapu levelei nem volnának elég nagyok, a töltelék befogadására, helyettesíthetők karalábé, vagy más, a főzésnél használatos zöldség levéllel. Különböen éppen úgy kell elkészíteni, mint a rendes töltött káposztát, tehát apróra vágott martilapu közé hust, esetleg füstös kolbászt, vagy hust helyezünk és a felvágott káposztába betesszük a töltelégeket. Tekintettel arra, hogy a martilapuból készült zöld töltött káposztát borkövel, vagy citromsával savanyítják meg (jó azonban az is), ügyelni kell arra, hogy a savanyítószer

esek akkor kerüljön a káposztába, amikor már meg van főve. Különböen elkészítése, izesítése, berántása és tejfölözése éppen úgy történik, mint a töltött káposztánál.

Másik elkészítési módja a rakott káposzta mintájára történik. A megforrázott és apróra vágott

martilapu leveleket rétegenként összerakjuk ugyanolyan keverékkel, amilyen a töltött káposzta töltelékébe kerül. Tehát rizkását, vagy kukoricadarát keverünk el őrölt disznóhussal és a szokásos izesítés után esetleg még karikára vágott füstös kolbászt is keverhetünk közé. Ez a keverék kerül szépen rétegezve az apróra vágott martilapu közé. Böven kell tejfelezni és jó forró sütőben kell kisütni.

Felhasználhatjuk levesnek is éppen úgy, mint a sósát. Vagy bármilyen vastag főzeléket is készít-

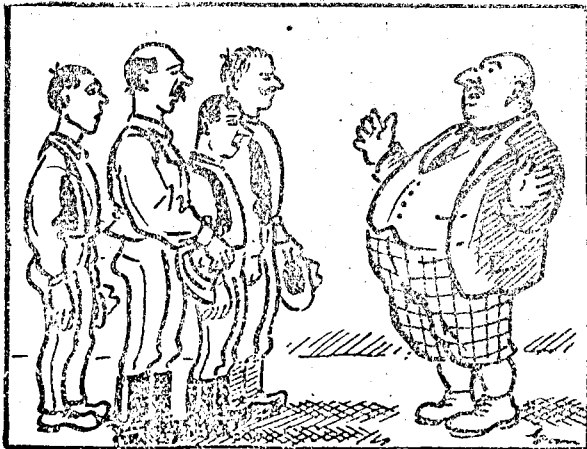
A jó pap is holtig tanul,
Vedd e mondást gyanúlanul.
Tanuljon, ki betű-faló,
A MAGYAR NÉP erre való!

hetünk mártalapból a szokásos főzelékek elkészítési módja szerint.

Ha esetleg valakinél puffadást okoz a mártalapú káposzta, a következő háziszserrel könnyen gyógyíthatja a bajt.

Háziszser puffadás ellen.

Sok embernek okoz kellemetlenséget, hogy étkezés után a gyomra felpuffad és ez rossz, bizonyos esetekben szorongó érzéseket vált ki. Sok embernél ez okozza, hogy állandóan szívbántalmakról panaszkodik. A felpuffadás ellen kitűnő háziszser az ánizs, kömény és fodormenta főzete. A teát úgy kell elkészíteni, mint ahogy általában a herbatedákat főzik, lehetőleg forrón kell meginni. Rendesen negyed, vagy fél csésze tea megteszi a hatást.

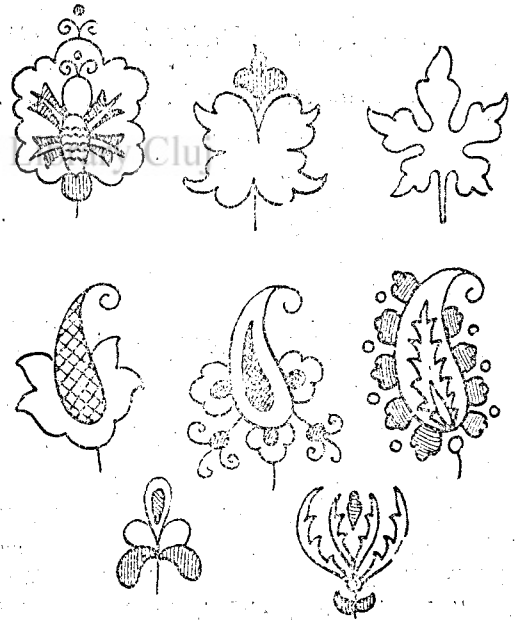

A béresek fizetésjavítást kérnek. A bérlő bús képpel szól:

— Olyan rosszak a pénzvizonyok, hogy az idén nem adhatok semmit, de ígérem, hogy jövőre kétszer annyit fognak kapni, mint az idén.

A magyar díszítés alapformái

Levélvirágok

A magyar díszítés alapformái.

Az a díszítő erő, amelyik kifogyhatatlan öltékben, gondolatokban, változatosságban, teremti s levélvirágok egész sorát. Hol látta a nép a ma leközölt levélvirágok mintáját? Ki tudná megmondani? A középső hármat keletről hozhatta, találkoztunk velük a perzsák népművészetében is, az arabokéban is. Az ősök hozhatták, hogy gazdagítsák a mai nép színes, pompás díszítő világát.